

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921203047
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6921203047.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, dieťa matky: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Dr. V. I. XXX/X, H. X. a otca: P. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., adresa na doručovanie F. 2, F., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 7P/177/2021-48 zo dňa 30.11.2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného (prvý výrok) a rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (druhý výrok).

1.1 Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec maloletého dieťaťa dňa 20.10.2021 podal na súd návrh na zníženie výživného zo sumy 150,-Eur na sumu 50,-Eur z dôvodu, že je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a momentálne vykonáva prácu na dohodu s príjmom 200,-Eur, ktorý mu nepostačuje ani na základné životné potreby.

1.2 Okresný súd, vychádzajúc z ustanovení §62 ods. 1, §75 ods.1, §78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „Zákon o rodine“ alebo „ZR“) a §121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“) konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 7P/64/2018-87 zo dňa 16.10.2018, právoplatným 27.03.2019, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 2P/11/2017-65 zo dňa 16.05.2017 v časti o výživnom tak, že výživné, stanovené otcovi z pôvodnej sumy 200,-Eur mesačne bolo znížené na sumu 150,-Eur mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.11.2018. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 16CoP/6/2019-123 zo dňa 28.02.2019. Otec podal návrh na zníženie výživného zo sumy 150,-Eur na sumu 50,-Eur, pretože je nezamestnaný, prácu si nájsť nevie, je vyučený elektromechanik a do roku 2018 pracoval ako opatrovateľ v Rakúsku s príjmom do 600,-Eur mesačne, avšak vzhľadom na vzniknuté nedoplatky v sociálnom poistení mu rakúsky súd živnosť zrušil. Zdravotné problémy nemá, prácu si hľadá aktívne, avšak nedarí sa mu. V súčasnosti pracuje na dohodu vo firme PLESKY, s.r.o., kde umýva cez víkend riad. Okrem maloletého C. iné maloleté deti nemá, je ženatý s O. P., byt, dom, ani auto nevlastní a nie je vedený v evidencii nezamestnaných, pretože bol vyradený vzhľadom na to, že pracoval na dohodu viac ako 40 dní. Má viac exekúcií a bol odsúdený za neplatenie výživného. Na syna platí

výživné 50,-Eur a 20,-Eur ako splátku, nestretáva sa s ním, ani nad rámec výživného, určeného súdom, neprispieva. Zamestnanie v Rakúsku stratil v máji 2020.

1.3 Matka maloletého dieťaťa s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, pretože ona pracuje v dvoch zamestnaniach, a to ako predavačka v Kauflande za 375,-Eur a na polícii za 300,-Eur mesačne. Je rozvedená, za hypotekárny úver kúpila byt, platí 80,-Eur a 143,-Eur na úver, má ešte dve plnoleté deti, jedno s ňou žije. Maloletý syn navštevuje prvý ročník M. akadémie v H. X., odbor kuchár - čašník, preto mu pravidelne musí zakupovať nové oblečenie a obuv do školy, keďže syn je krátkozraký, je potrebné mu pravidelne kupovať okuliare. Má alergie a berie lieky a spreje.

1.4 Súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp.zn. 21T/14/2020 bol otec maloletého uznaný za vinného, pretože v období od mesiaca jún 2017 až doposiaľ si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, určenú rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a o maloletého sa nijako nestaral a nezaujímal sa oňho, hoci mu to jeho majetkové pomery umožňovali, a v súčasnosti na výživnom dlhuje 4.589,-Eur.

1.5 Okresný súd pri posudzovaní zmeny pomerov ako základného zákonom vyžadovaného predpokladu pre zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom v zmysle §78 ods. 1 Zákona o rodine, prihliadal ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu rozhodnutia o výške výživného. Dôvodom ku zmene výšky vyživovacej povinnosti rodičov je však len taká zmena okolností, za ktorých bolo doposiaľ výživné určené, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R3/1967). Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané; pri rozhodovaní o výživnom je podstatná otázka zmeny pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného, pričom podstatná zmena pomerov v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je taká výrazná relevantná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to či už na strane povinného alebo oprávneného.

1.6 Okresný súd konštatoval, že naposledy o návrhu otca na zníženie výživného pre maloletého bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 7P/64/2018-87, ktorým bolo otcovi znížené výživné, stanovené rozsudkom č.k. 2P/11/2017-65, zo sumy 200,-Eur na sumu 150,-Eur. Pomery otca sa odvtedy zmenili tak, že pokiaľ v roku 2018 jeho priemerný mesačný príjem predstavoval 513,30 Eur, v súčasnosti jeho príjem predstavuje suma 200,-Eur. K zásadnej relevantnej zmene pomerov však došlo aj na strane maloletého, ktorý od posledného rozhodovania o výživnom ukončil základnú školu, nastúpil na strednú školu, a to M. akadémiu v H. X., s čím sú spojené zvýšené výdavky, či už biele nohavice, tričko, biele zdravotné topánky, ošatenie, športuje a potrebuje blečenie na basketbal, hygienu a nepredvídateľné výdavky, pretože je vo vývoji a rýchlo rastie. Zvýšené výdavky má aj na zdravotnú starostlivosť, na okuliare a lieky na astmu. Zmena pomerov na strane maloletého by odôvodňovala zníženie výživného. Matka maloletého, ktorá zabezpečuje starostlivosť oň sama, má dve zamestnania, aby zabezpečila všetky potreby maloletého; otec sa o maloletého nezaujíma, nevidel ho už 1 rok, nepodieľa sa na žiadnych nákladoch, spojených s výdavkami na syna, neplní ani súdom určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 150,-Eur mesačne, keďže platí výživné len vo výške 70,-Eur mesačne a od ukončenia pracovného pomeru v Rakúsku nebol riadne zamestnaný.

1.7 Jedným z dôvodov pre zníženie výživného, uvedeným otcom dieťaťa je skutočnosť, že pracoval ako opatrovatel' v Rakúsku s príjmom do 600,-Eur mesačne, avšak vzhľadom na nedoplatky v sociálnom poistení mu rakúsky súd živnosť v Rakúsku zrušil. Princíp potenciality príjmov povinného rodiča, upravený v §75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine má prednosť pred princípom fakticity, čo znamená, že súd je povinný prihliadať aj zjavne nevyužitú schopnosť povinného rodiča. Zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. Otec maloletého dieťaťa je z hľadiska veku muž v aktívnom, produktívnom veku, žiadne zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce v konaní tvrdené ani preukázané neboli. Sám otec uviedol, že ukončenie pracovného pomeru v Rakúsku bolo odôvodnené neplnením jeho zákonných povinností. Preto na strane povinného otca išlo o nedôvodné vzdanie sa zamestnania, keďže v konaní nebolo preukázané, že ho k skončeniu pracovného pomeru v Rakúsku viedli objektívne dôvody. Tvrdenia otca, že si neúspešne podával žiadosti o prijatie do práce, neboli z jeho strany nijako preukázané.

1.8 O trovách konania okresný súd rozhodol podľa §52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Na jeho majetkové pomery nebolo prihladané, predtým jeho príjem predstavoval do 600,-Eur, v súčasnosti do 200,-Eur. Je nezamestnaný, hľadá si prácu, čo je počas pandémie veľmi ťažké. Matka maloletého sa celý čas snaží len o to, aby ho finančne aj psychicky zruinovala, čo sa jej darí, pretože má vedomosť o jeho ťažkej finančnej situácii, avšak nemieni sa s ním nijako dohodnúť, čo povedala aj na súde, a to aspoň do času,

kým by si on našiel stabilnú prácu. Matka tvrdí, že má dve práce, pritom je to len jedna práca, pretože obe sú na polovičný úväzok; uvádza, že jej príjem z oboch prác je spolu 678,-Eur, z toho platí nájomné 240,-Eur, elektriku 50,-Eur, internet 20,-Eur, hypotéku 80,-Eur, ktorú zobrala na to, aby mohla oženiť syna G. O. a 143,-Eur jej sťahuje polícia. Potom jej zostáva 145,-Eur, čo je 72,50 Eur na osobu. Otec má zato, že rodičia majú prispievať na výživu dieťaťa rovným dielom, čo by znamenalo, že výška jeho výživného by mala byť 72,50 Eur. Matka uvádza, že syn športuje basketbal, čo nie je možné, pretože syn má astmu a pri menšej fyzickej záťaži by dostal astmatický záchvat, ďalej tvrdí, že mu okuliare kupuje ona, čo popiera, pretože minulý rok ich kupoval on, o čom má aj doklad, ako aj doklady o kúpe oblečenia, či školských potrieb. Už predtým bolo zjavné, že sudkyňa nadržovala strane matky, čo sa aj potvrdilo a bola vylúčená z dôvodu zaujatosti v spise sp.zn. 7P/177/2021; poukázal na uznesenie na č.l. 5. Matka pracuje na polícii v Rimavskej Sobote a z toho dôvodu má otec za to, že pozná pracovníkov súdu ako i kolíznu opatrovníčku, čo bolo zjavné i pred pojednávaním, keď sa zdravili ahoj. Matka sa celý čas snaží len o to, aby ho finančne zruinovala a dostala ho do väzenia. On už viackrát uvažoval o tom, že si siahne na život, lebo táto finančná a psychická situácia a stále narastajúci dlh na výživnom sú pre neho neúnosné. Preto žiadal, aby súd jeho návrhu na zníženie výživného vyhovel a znížil mu výživné aspoň na 70,-Eur, a to do doby, kým si nenájde riadnu prácu a zárobok a bude môcť na výživu syna prispievať viac.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca nesúhlasila s dôvodmi v odvolaní. Poukázala na to, že odkedy otec od nich odišiel, nežiadala o zvýšenie výživného; otec si neplní od začiatku vyživovaciu povinnosť a jeho tvrdenia, že si nevie nájsť prácu, sú len výhovorky; výživné neplatil ani v čase, keď pracoval ako opatrovateľ v Rakúsku a zarábala viac ako 1.000,-Eur a nie 600,-Eur, ako to on tvrdí. Tým, že neplatil, mu vznikol dlh 5.000,-Eur a za to bol odsúdený súdom v Piešťanoch v máji 2021. Len jeho nedbanlivosťou sa mu dlh navyšuje a prácu na normálnu pracovnú zmluvu si nehľadá zámerne. Ona si našla aj druhú prácu, aby vedela zabezpečiť synovi všetky potreby, k čomu patrí nielen strava, ale aj bývanie, oblečenie, školské poplatky, lieky, okuliare, pretože je krátkozraký. Otec mu kúpil okuliare jedenkrát a asi dvakrát oblečenie. Matka platí hypotéku už od roku 2008, čo vie vydokladovať. Jej syn sa ženil v roku 2021 v auguste a svadbu si platil sám.

3.1 Poukázala na to, že z uvedenej hypotéky otec prehral asi 50.000,- Sk na automatoch, pretože je to závislý hráč a ešte v súčasnosti ona spláca jeho dlhy a je rada, že kvôli nemu neprišli o strechu nad hlavou. Je presvedčená, že má prácu, ale len zámerne pracuje na dohodu, aby nemusel platiť výživné, čím sa jej vyhráždala už pri prvom znížení, že bude pracovať len na brigáde alebo sa zaeviduje na úrade práce. Má exekúcie a ani sám nevie koľko, takže jeho finančné problémy sú mu zrejme ľahostajné a na jeho nezodpovednosť nemôže doplácať jeho syn.

3.2 Poprela, žeby poznala sudcu, alebo kolíznu opatrovníčku; ona nemá záujem na tom, aby otec bol uväznený, ona len žiada, aby si plnil svoju vyživovaciu povinnosť, určenú súdom. Pre 15-ročného syna 150,-Eur nie je vysoké výživné na to všetko, čo syn potrebuje zabezpečiť. Navrhla rozsudok potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť, pretože rozhodnutie okresný súd vyniesol po dôkladnom dokazovaní. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, týkajúcich sa maloletého. Zotrvál na stanovisku, prezentovanom na pojednávaní dňa 23.11.2021 a súhlasil s návrhom matky na zvýšenie výživného na maloletého, pretože sa preukázalo, že výdavky matky, spojené s výchovou a výživou maloletého sa od posledného rozhodnutia značne zvýšili, pretože maloletý nastúpil do prvého ročníka strednej odbornej školy. Otec vlastným pričinením stratil prácu v Rakúsku vzhľadom na nedoplatky v sociálnom poistení a rakúsky súd mu živnosť zrušil. Kolízny opatrovník poprel tvrdenie otca, že by sa pozdravil s matkou tykaním, pretože s touto sa nepoznajú, nie sú v kontakte, okrem pracovného styku.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na tvrdení, že ho matka očierňuje, oháňa sa vecami, ktoré sa stali v roku 2008. On je v existenčných ako aj finančných problémoch, jeho majetkové a finančné pomery sa značne zmenili, preto trval na návrhu na zníženie výživného.

6. Matka aj kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvali na svojich stanoviskách; ďalšie relevantné vyjadrenia vo veci podané neboli.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p., bez nariadenia pojednávania podľa §385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len

„C.s.p.“) a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. vo výroku o výživnom (prvý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (druhý výrok) ako vecne správny potvrdil.

8. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie okresného súdu bolo podložené náležitým preskúmaním rodinných a sociálnych pomerov účastníkov, vychádza z výsluchu účastníkov, t.j. rodičov i kolízneho opatrovníka, ako aj z listinných dokladov a pripojených spisov. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za správne. So všetkými skutočnosťami, uvádzanými v odvolaní proti výroku o zamietnutí návrhu na zníženie výživného, sa náležitým a presvedčivým spôsobom vyporiadal už súd prvej inštancie, ktorého rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky na zákonné rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa zaoberal dôsledne so všetkými otázkami, ktoré boli rozhodujúce v prejednávanej veci, vrátane tých, na ktoré poukázal v odvolaní otec.

10. V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa §78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa menia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Platná právna úprava neumožňuje meniť právoplatné súdne rozhodnutia; v prípade vyživovacej povinnosti vzhľadom na to, že sa ustanovuje povinnosť plniť peňažné sumy aj do budúceho obdobia, kedy môže dôjsť ku zmene pomerov, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo, Zákon o rodine aj Civilný sporový poriadok umožňujú meniť právoplatný rozsudok na základe relevantnej zmeny pomerov, rozhodujúcich pre určenie výživného v konaní, v ktorom sa navrhuje zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom, si súd všima rovnaké okolnosti, ako v konaní o určenie výživného; porovnáva ich stav ku rozhodnutiu o výživnom a ku dňu žiadanej zmeny rozhodnutia. V konaní o určenie alebo zmene vyživovacej povinnosti rodiča musí súd skúmať podľa §75 ods. 1 Zákona o rodine schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením, aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem postačujúci nielen na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb, ale i potrieb maloletého dieťaťa. Zákon o rodine to vyjadruje v §75 ods.1 veta druhá slovami „na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie“.

11. Zo spisu okresného súdu sp.zn. 7P/177/2021ako aj z pripojených spisov (Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 2P/11/2017, 7P/64/2018) vyplýva, že maloleté dieťa pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí neboli zosobášení; od konca novembra 2016 nežijú v spoločnej domácnosti; otec sa odsťahoval a býval u svojich rodičov v Bratislave. Na návrh matky okresný súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a otcovi dieťaťa uložil povinnosť platiť na výživu maloletého výživným vo výške 200,-Eur mesačne od 01.12.2016, nedoplatok na výživnom vo výške 1.000,-Eur umožnil otcovi splácať po 30,-Eur mesačne spolu s bežným výživným; rozsudok okresného súdu č.k. 2P/11/2017-37 zo dňa 13.07.2017 bol na odvolanie otca potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/45/2017-59 zo dňa 22.11.2017. Následne dňa 09.05.2018 otec podal návrh na zníženie výživného zo sumy 200,-Eur na sumu 80,-Eur mesačne, ktorému návrhu Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom č.k. 7P/64/2018-87 zo dňa 16.10.2018 vyhovel a výživné znížil zo sumy 200,-Eur na 150,-Eur mesačne od 01.11.2018. Na odvolanie otca krajský súd rozsudkom č.k. 16CoP/6/2019-123 zo dňa 28.02.2019 uvedený rozsudok v celom rozsahu potvrdil; rozsudok okresného súdu tak nadobudol právoplatnosť dňa 27.03.2019. Dňa 20.10.2021 otec podal návrh na zníženie výživného zo sumy 150,-Eur na 50,-Eur mesačne z dôvodu, že je nezamestnaný a vykonáva prácu na dohodu s príjmom 200,-Eur. O jeho návrhu rozhodol Okresný súd Rimavská Sobota aktuálne odvolaním napadnutým rozsudkom.

12. V odvolaní otec tvrdí, že aj matka je povinná finančne prispievať na výživu maloletého; uvádza, že pokiaľ matka zo svojho príjmu z oboch zamestnaní dosahuje spolu 678,-Eur a po zaplatení nájmu 240,Eur, 50,-Eur za elektriku, za internet 20,-Eur, na hypotéku 80,-Eru a 140,-Eur pre políciu jej zostane

145,-Eur, čo je na osobu 72,50Eur, z tohto dôvodu by mal platiť aj on výživné vo výške 72,50 Eur. Ďalej vytýka okresnému súdu, že nadržáva matke, čo sa potvrdilo a sudkyňa, ktorá rozhodovala v predchádzajúcom konaní o znížení výživného, bola vylúčená z aktuálne prejednáwanej veci pre zaujatosť a navyše matka, keďže pracuje na polícii v Rimavskej Sobote, pozná aj pracovníkov súdu i kolíznu opatrovníčku, o čom svedčí, že sa jej pred pojednávaním pozdravila ahoj.

12.1 K uvedeným tvrdeniam otca krajský súd považuje za potrebné uviesť: z vykonaného dokazovania pred okresným súdom vyplýva, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého takmer výlučne zo svojho; jej príjem u dvoch zamestnávateľov predstavuje spolu 678,-Eur; z pripojených spisov vyplýva, že matka má zdravotné problémy, preto jej nemožno uprieť snahu zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov pre maloletého. Hoci žije v spoločnej domácnosti aj s plnoletým synom, toto dieťa nemá voči svojmu súrodencovi vyživovaciu povinnosť. Matka na zaplataenie výdavkov spojených s užívaním bytu ako vlastníčka bytu potrebuje mesačne 240,-Eur, za elektriku zaplatí 50,-Eur, za internet 20,-Eur, na hypotéku (hypotekárny úver vzala na kúpu bytu) zaplatí 80,-Eur a 143,-Eur za pôžičku z polície; tieto výdavky je potrebné považovať za výdavky potrebné na zabezpečenie bývania aj pre maloletého, na ktorých sa otec maloletého nijako nepodieľa. Ide o zabezpečenie výživného v podobe naturálií, a teda bývanie, teplo, voda, elektrina, internet, stravovanie; z výživného navrhovaného otcom vo výške 72,50 Eur by nebolo možné zabezpečiť ani základné potreby pre maloletého, ktorý je vo veku takmer 16 rokov, čo je blízko veku dospelých a teda má aj primerané výdavky na zabezpečenie adekvátnej stravy pri jeho vývoji, oblečenia, obuvi, o to viac, že študuje na strednej škole. Tu osobitne krajský súd zdôrazňuje, že v 1. ročníku v odbore kuchár - čašník je potrebné zakúpiť - a to nielen jednorazovo - rovnošaty (kuchár a čašník) a obuv na výuku. Maloletý je krátkozraký, preto je potrebné mu zakupovať pravidelne okuliare, podľa stavu jeho zraku, preto nepostačuje zakúpiť len jedne okuliare.

13. Otec tvrdí, že sudkyňa bola zaujatá, preto v predchádzajúcom konaní o výživnom nerozhodovala správne; táto odvolacia námietka nie je relevantná, pretože na odvolanie otca v predchádzajúcom konaní rozhodoval krajský súd a rozsudok okresného súdu o znížení výživného z 200,-Eur na 150,-Eur pre otca potvrdil; otec v danom konaní nenamietol zaujatosť sudkyne; z obsahu spisu v aktuálne prejednáwanej veci vyplýva, že vec sp.zn. 7P/177/2021 bola pôvodne pridelená Mgr. Alici Žingorovej náhodným výberom technickými a elektronickými prostriedkami, avšak táto sudkyňa uviedla skutočnosti, ktoré už môžu vzbudzovať pochybnosti o jej nezaujatosti, keďže po predchádzajúcom konaní v predajni, kde pravidelne nakupuje, stretáva ako predavačku matku maloletého a nadobudla o veci aj iné vedomosti, ako zo spisu; preto ju predseda okresného súdu vylúčil z prejednávania a rozhodovania v tejto veci uznesením č.k. Spr 378/21 zo dňa 25.10.2021.

13.1 Aj kolízny opatrovník poprel známosť s matkou maloletého inú, ako z konania. Matka rovnako poprela, že by poznala kolíznu opatrovníčku alebo sudcu, ktorý v aktuálnej veci rozhodoval - JUDr. Petra Csanka.

13.2 Keďže otec námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Petrovi Csankovi nevzniesol, krajský súd nepovažoval za potrebné sa touto otázkou bližšie zaoberať.

14. Otec bezdôvodne namieta závery rozsudku súdu prvej inštancie pri zamietnutí jeho návrhu na zníženie výživného. Okresný súd pri skúmaní vyživovacej povinnosti otca voči maloletému správne vychádzal zo skutočností, že je potrebné prihliadať na potreby maloletého, ako aj na príjem a majetkové pomery rodičov v čase jeho rozhodovania. Otec v čase posledného rozhodovania preukázateľne dosahoval príjem cca 600,-Eur; ešte dva roky predtým poberal rodinné prídavky na maloletého C. vo výške 201,30 Eur, ktoré boli mu vyplácané v plnej sume, jeho príjem zo živnosti predstavoval 910,-Eur a bol mu vyplácaný aj s finančnými prostriedkami, ktoré bol povinný odvádzať v Rakúsku a na náklady na prepravu do Slovenskej republiky (viď spis 2P/11/2017). Príjem matky v tom čase predstavoval 200,-Eur, resp. nemocenské dávky 130,-Eur mesačne; v súčasnosti príjem matky predstavuje 678,-Eur, príjem otca klesol na 200,-Eur netto, pretože je nezamestnaný potom, čo mu bola zrušená v Rakúsku živnosť z dôvodu, že neodvádzal poisťné. Otec sa teda stal dobrovoľne nezamestnaným, sám sa vzdal svojím pričinením zamestnania, v ktorom dosahoval stabilný a primeraný príjem, z ktorého mohol plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči nezaopatrenému maloletému dieťaťu.

14.1 Okresný súd správne nevzal do úvahy tvrdenie otca, že v súčasnosti nemá dostatok finančných prostriedkov na platenie výživného v pôvodne určenej výške a že sa vystavuje riziku trestného stíhania - otec už trestne stíhaný pre neplnenie vyživovacej povinnosti bol a to rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 21T/14/2020 zo dňa 04.05.2021, ktorým bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov s podmieneným odkladom na 2 roky s tým, že v skúšobnej dobe má zaplatiť dlh na výživnom vo výške 4.589,-Eur, čo doposiaľ zjavne neurobil, keď platí 50,-Eur na výživné a 20,-Eur

na dlh na výživnom. Krajský súd zdôrazňuje, že povinnosťou každého rodiča je usporiadať si svoje majetkové aj osobné pomery tak, aby si v primeranej výške bol schopný plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. Otec maloletého sa správal v rozpore s touto zákonnou požiadavkou; vzhľadom na jeho nedbalé správanie mu bola v Rakúsku, kde dosahoval príjem stabilný a primeraný, zrušená živnosť pre nedoplatky do sociálneho poistenia, teda sa pripravil o príjem bez udania vážneho dôvodu. V zmysle §55 Zákona o rodine nemožno na takúto okolnosť prihliadať a akceptovať túto skutočnosť ako dôvod pre zníženie výživného pre maloleté dieťa.

14.2 Príjmové pomery matky sa oproti poslednému rozhodovaniu o výživnom síce zlepšili, avšak okrem zmeny pomerov v spoločnosti všeobecne je potrebné prihliadať i na to, že vzhľadom na jej zdravotný stav pracuje v dvoch zamestnaniach a byt, v ktorom zabezpečuje aj pre maloletého bývanie, ešte stále spláca, keďže ho zakúpila za pomoci hypotekárneho úveru a pôžičky od polície.

14.3 Navyše, z pripojeného spisového materiálu vyplýva, že otec aj v čase, keď mal dostatočný príjem, si neplnil vyživovaciu povinnosť k maloletému nad rámec súdom určeného výživného, a - ako to sám tvrdí - nezabezpečil si finančné rezervy. Doposiaľ žije v prenajatom byte, a to aj s manželkou a ich plnoletým synom. Krajský súd v zhode s okresným súdom nemohol prehliadnúť zvýšenie výdavkov na strane maloletého dieťaťa, ktoré za obdobie od posledného rozhodovania súdov o výške výživného fyzicky vyspelo, je študentom 1. ročníka strednej školy a jeho potreby vzrástli.

14.4 Odvolacia námietka otca, že matka je povinná finančne prispievať na výživu maloletého, je teda nedôvodná. Matka ako rodič, ktorý má zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, sa stará oňho každodenne; zabezpečuje preňho bývanie, stravu, oblečenie, obuv, zdravotnú starostlivosť, školské potreby, mimoškolské i voľnočasové záujmy; kolízny opatrovník v jej starostlivosti nezistil žiadne pochybenia a nedostatky. Takáto starostlivosť v podobe naturálií nahrádza finančné plnenie, ktoré je na druhej strane povinný platiť druhý rodič, ktorý maloleté dieťa nemá zverené do svojej starostlivosti. Matke nemožno vytknúť, že dieťa je zabezpečované výlučne plnením zo strany otca, pretože matka má príjem z dvoch zamestnaní, hoci len na polovičný úväzok.

15. Rozhodnutie okresného súdu je vecne aj právne správne. Najpodstatnejší argument otca, ktorým odôvodňuje svoj návrh na zníženie výživného, ale aj jeho odvolacia námietka je, že nemá príjem a nemá z čoho platiť súdom určené výživné na maloletého; námietka otca v kontexte vyššie uvedených skutočností je nedôvodná.

15.1. Aj odvolací súd dospel k záveru, že ukončenie živnosti otca v Rakúsku a tým aj zníženie jeho príjmu, z ktorého mal možnosť platiť súdom určené výživné, je zbavením sa objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, ktoré podľa článku 32 ods.4 Listiny základných práv a slobôd má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. V prejednávacom prípade sa otec zbavil možnosti plniť si svoje rodičovské povinnosti a takéto konanie nemôže byť na ťarchu maloletého dieťaťa, ktoré je plne odkázané výživou a starostlivosťou na svojich rodičov. Výživné má spotrebný charakter; maloletý potrebuje každodenne na zabezpečenie svojich potrieb určité finančné prostriedky. Osobná starostlivosť o maloletého ako aj finančná ťarcha spočíva výhradne na matke, ktorá sa tak ocitá vo finančnej situácii, ktorú zo svojho príjmu nemôže sama uniesť.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania postupoval správne, správne zamietol návrh na zníženie výživného, správne rozhodol aj o trovách konania vo výroku osobitne odvolaním nenapadnutým. Preto krajský súd rozsudok okresného súdu v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa §52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).